

232.— Ezüst 27.¼. Az irányzat szilárd.

London, szeptember 12. (Gabonapiac.) Irányzat általában nyugodt, az árak változatlanok. Magyar liszt 37 sh., repceolaj 30 sh. Idő: szép. Hozatalok: buza 10.000, árpa 1000, zab 20.000 quarter.

Liverpool, szeptember 12. (Gabonapiac.) Buza nyugodt és változatlan — ½ d. olcsóbb, tengeri nyugodt és változatlan — 1½ d. olcsóbb. Liszt állandó és változatlan. Idő: szép.

Glasgow, szept. 12. (Nyersvaspiac.) Mixed Numbers Warrants 54 sh. 4 p.

A külföldi gabonatözsdek mai és tegnapi árfolyamának összehasonlítása:

	Ma	Tegnap	Különbs.
PÁRIS			
	franc	franc	franc
Buza szeptemberre	27.35	27.40	-0.15
októberre	27.40	27.55	-0.15
nov.—febr.-ra	27.45	27.50	-0.05
jan.—apr.-ra	27.65	27.75	-0.10
Rozs szeptemberre	19.25	19.25	—
októberre	19.25	19.25	—
nov.—febr.-ra	19.50	19.50	—
jan.—apr.-ra	19.50	19.50	—
Liszt szeptemberre	37.15	36.85	+0.30
októberre	36.35	36.45	-0.10
nov.—febr.-ra	36.15	36.15	—
jan.—apr.-ra	36.35	36.40	-0.05
BERLÍN			
	márka	márka	márka
Buza szeptemberre	198 —	198.25	-0.25
decemberre	197.75	198.25	-0.50
Rozs szeptemberre	163.75	163.75	—
decemberre	164.50	165. —	-0.50
Zab szeptemberre	161.50	161.25	—
decemberre	164. —	164. —	—
NEW-YORK			
	cent	cent	cent
Buza helyben	97.50	98. —	-0.50
szeptemberre	96. —	96.25	-0.25
decemberre	98.50	98.50	—
májusra	—	—	—
Tengeri szeptemberre	84.25	84.50	-0.25
decemberre	—	—	—
CHIKAGO			
	cent	cent	cent
Buza szeptemberre	87.63	87.25	+0.38
decemberre	90.75	90.63	+0.12
májusra	—	—	—
Tengeri szeptemberre	75.25	75.50	-0.25
decemberre	72.25	72.50	-0.25

New-York, szeptember 12. Cukor- és kávépiac. Cukor, fair refining Muscovado 3.76. Cukor finomítva 1. sz. 4.80. Kávé, Rio 7. sz. helybet 9.—, szept.-re 8.48, nov.-re 8.57.

New-York, szept. 12. Terménytözsde. Gyapot. New-Yorkban 13.15, szept.-re 12.96, okt.-re 12.75, New-Orleansban 12.12/16. Pétróleum, stand withe, New-Yorkban 8.70, Filadelfiában 8.70, refined in cases 11.—. Credit balances of oil City 250.—. Zsir. Vestera Steam 11.50, Rohe Festvérek 12.15. Ón. 42.25—42.50. Réz 16.50—

New-York, szept. 12 Gabonatózsde. Zárlat. Buza állandó, helyben 97.½ (9.—), szept.-re 96.— (8.87), dec.-re 98.½ (9.09) máj.-ra — (—). Tengeri állandó, szept.-re 84.¼ (8.34), dec.-re — (—). Liszt helyben —.—. — Gabona szállítási díja Liverpoolba 2.— (0.72 K).

Csikágó, szeptember 12. Gabonatózsde. Zárlat. Buza állandó, szept.-re 87.¾ (8.07), dec.-re 90.¾ (8.35). — Tengeri állandó, szept.-re 75.¼ (7.45) dec.-re 72.¼ (7.15).

NYILT-TÉR.

Ezen rovat alatt közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

A tejfogyasztó közönség figyelmébe!

Van szerencsénk a t. közönség tudomására adni, hogy üzemünket tej- és tejtermékeink tisztasága, kifogástalan minősége és hygienikus kezelése szempontjából **Dr. DETRE LÁSZLÓ** orvos és bakteriologus egyet. m. tanár ur felügyelete alá helyeztük.

Budapest, 1913. szept. 1-én.

Budapesti Általános Tejcsarnok Részv.-Társ.

Üzlethelyiség

a főváros legforgalmasabb helyén, a Kalvin-tér és Üllői-ut sarkán, új bérpalotában kiadó. — Értekezni lehet: IV., Bécsi-utca 4. — Telefon 11-16.

Fővárosi Kaszino

bérbe akarja adni konyháját, kávéházi cikkek fogyasztását és játékjövendelmeit. Olyan bérlők, kik hasonló tüzletággal már foglalkoztak előnyben részesülnek. Bővebb felvilágosítás nyerhető Andrassy ut 11. II. em. 2 és 3 óra között.

Utazó, elsőrangú erő, jelenleg még felmondatlan állásban, fűszerezések, divatáru kereskedőknél, gyárosoknál jól bevezetve, csakis elsőrangú cégnél állást keres. Szíves ajánlatokat „Utazó K. 47.” jelige alatt a kiadóhivatalba kér.

NAPIHIREK.

Bérmaszárnyák.

Kiterjesztette szárnyait a sárga rém, már a városban halljuk a suhogását és borzongva kérdezzük, hol üti fel fejét, hol ver fészket, vagy tovasszáll és elmulik fölöttünk, mint egy rossz álom. A veszedelem közelebb hozza egymáshoz az embereket, tisztábban látunk, elgondolkozunk olyan dolgokon, amik máskor nem érdekelnek; sietve dolgaink után, vagy séta közben észreveszünk sok mindent, ami előtt részvétlenül haladtunk el. Most egyszerre véresen aktuális lett a fővárosi bérházak esztelen építése, a ház- és telektulajdonosok rablógazdálkodása, ahogy egy talpalatnyi helyet sem hagynak kihasználatlanul, emeletet emeletre huznak, minél több lakással, vékony papindekli falak választják el egymástól a lakókat, áthallatszik az alvók lélegzése, úgy terelődnek össze az emberek, mint a juhok az akolba. És ezt hívják Pesten bérmaszárnyának. Már az elnevezés is mily kevésbé őszinte! A kaszárnyák ragyognak a tisztaságtól és bár gyakran sok száz embernek adnak hajlékot, tagadhatatlanul imponáló rendben vannak tartva. Nézzék meg a külvárosok bérmaszárnyait és képedienek el az ott uralkodó embertelen állapotokon. — Hát ilyen is létezik? — kérdik majd ámulva, — Budapesten járunk vagy a velencei ghettoiban? Émelyítő illatokat lehel az udvar, a szűk bejárókról csurog a víz, a falak izzadnak és annyira szennyes, kétségbeejtően elhanyagolt minden, hogy aki jobhoz szokott, néhány percnyi málázás után lelkendezve fut ki a szabad levegőre.

— Valahol csak kell hálni! — mondják a bérmaszárnyák szerencsétlen lakói, ha megkérdezzük őket, miért választották tanyájokul e rettenetes építményeket. Hogy ilyen kaszárnyák (a betegségek, epidémiák melegágyai) léteznék, ne írjuk a mai városi rendszer rovására. Ezek régi bűnök, üszkös sebek; a régi könnyelmű és hanyag regime fájó emlékei. Bárczy és Vázsonyi megkezdték angol mintára a földszintes, kis kerttel övezett munkásházak építését, néhány megindítóan egyszerű és kedves telepet alakítottak már, ahol egészséges és megelégedett emberek laknak, de hol tartunk még attól a boldog időtől, amikor az egész fővárost behálózzák ezek a higiénikus villacsoportok és elhagyatva, néptelenül tátonganak a bérmaszárnyák.

Minden egészséges nagyváros építkezési politikáját egy főelv irányítja. Nem egész tiszta magyarsággal lefordítva: Levegősen terjeszkedni! Mit jelent ez? Hogy a belváros kivételével, amely a kereskedelem, a szórakozások, a nagy tömegek befogadására szánt épületek középpontja, a város többi részei messzi kifelé nyuljanak, lehetőleg térségek, parkok és kertek között, árnyas fasorok mögött; a házak ne felfelé törjenek, inkább elnyuljanak, szétterjeszkedve, nyaralószerűen. Az ideál, az elérhető ideál, minden családnak külön lakóháza legyen. Nálunk persze mindez utópia. Ehez tökéletes és villámgyors közlekedés szükséges, olcsó földalatti vonalak, amelyek a legtávolabbi pontokról is időben

bejuttatják az embereket a műhelyükbe, boltjukba vagy irodájukba.

Amíg bérmaszárnyák éktelenítik el egy város testét, addig ne csodálkozunk lappangó betegségek, vészhozó epidémiákon, amelyekkel szemben tanácstalannul áll a magisztrátus. Majd kezdik most szigorúan vizsgálni a bérmaszárnyák udvarait, csatornáit, lépcsőit és lépcsőházait, hogy a kolera elmúltával megint visszasülyedjen az egész tisztító gépezet bágyadt semmittevésébe. Most az aggodalom, a közös félelem altruistákká tesz, magunkhoz öleljük testvéreinket, mert tartunk tőlük, részvételt vagyunk szánalmas sorsuk iránt, mert rajtuk keresztül törhet ránk a gyilkos kór. Ez az efemer emberszeretet ritkán jár haszonnal. A közös veszedelem után fokozott energiával és egész szívvel kell hozzálátni a borzalmas tanyák kifüstöléséhez.